

Sprawdzian 1. do rozdziału „Ważne pytania”

Imię i nazwisko ..... Klasa .....

Instrukcja dla ucznia

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania od 1. do 5. Masz na to 20 minut.

Jerzy Liebert
Dzieciństwo

P. Julianowi Tuwimowi w dowód
szczerego uznania i szacunku

Czasem miewam fantazję naiwnego, słodkiego dziecka –
Kręciłbym fujarki i zganiał koty z zapiecka¹.

¹ zapiecek – miejsce za
piecem lub na piecu
w dawnych wiejskich
izbach

Rąbałbym drzewo sosnowe poszczerbionym, ciężkim toporem
I nosił wodę ze studni do bielejącego dworu.

Z pachnącej, wiotkiej leszczyny wyciąłbym smagłe pręty
I wsiadłszy na nie ujeżdżał, niby znarowione² źrebięta.

² znarowiony – trud-
ny do prowadzenia,
uparty, nieposłuszny

Z szyszek zebranych w lesie budowałbym wielkie gmachy,
Gdzie okna byłyby z liści, a brama z kawałka blachy.

Nie umiałbym wcale czytać i byłbym bardzo szczęśliwy,
Chodziłbym spać wcześniej i patrzył, jak ciemnieją szyby.

Czasem zagrałbym w loteryjkę, babcia by mi pomagała,
Tatusz by się uśmiechał, a mama trochę gniewała.

Chciałbym znowu pojechać na jakąś chłopską zabawę,
Gdzie dzieci liżą cukierki, a starsi tańczą na trawie.

A później wracać wozem w letnie, słodkie zmierzchania,
Widzieć swój dwór z daleka, czuć mocny zapach siana.

Znaleźć się kiedyś w stolicy, iść pierwszy raz do teatru,
Wdychać woń dekoracji, słuchać przeciągłego wiatru.

Na stacji tęsknić do domu, w niedzielę chodzić do kościoła,
odrabiać pilnie lekcje i pytać – kiedy się skończy szkoła.

Gdy myślę o tym wszystkim, jest mi dziwnie smutno i wesoło –
Bo dzieciństwo to takie zakłęte, doprawdy zaczarowane koło.

*Po schodach wierszy. Antologia polskiej poezji współczesnej, oprac. Grzegorz Leszczyński,
Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1992, s. 123.*

1. Wyjaśnij, jak rozumiesz słowa ostatniej strofy.

.....

.....

.....

.....

2. W kilku zdaniach scharakteryzuj podmiot liryczny.

.....

.....

.....

.....

3. Nazwij rodzaj literacki, do którego należy utwór *Dzieciństwo*. Określ cechy charakterystyczne tego rodzaju.

.....

.....

.....

.....

4. Sformułuj cztery wypowiedzenia na temat swojego dzieciństwa w podanych poniżej rodzajach.

a) zdanie pojedyncze

.....

b) zdanie złożone współrzędnie

.....

c) zdanie złożone podrzędnie

.....

d) równoważnik zdania

.....

5. W krótkiej wypowiedzi przekonaj słuchacza, że *dzieciństwo to takie zakłęte, doprawdy zaczarowane koło*. Zastosuj przynajmniej dwa spośród wymienionych środków stylistycznych: powtórzenie, pytanie retoryczne, apostrofa, wyliczenie, wykrzyknienie.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....